

Miten EU-maat toimivat?

Itsenäisen Palestiinan kiista YK:ssa syksyllä

Suunnitelmat
Palestiinan valtion yksipuolisesta itsenäiseksi julistautumisesta YK:n yleiskokouksessa syyskuussa ovat olleet myötätulessa.

Merja Eräpolku

Tänä vuonna jo useat Latinalaisen Amerikan maat ovat tunnustaneet Palestiinan valtion. Myös EU:ssa on lisääntyvää kannatusta hankkeelle. Mm. Ranska on ilmaissut kiinnostuksensa tunnustaa Palestiina.

– Elämme monin tavoin kriittistä aikaa. Nyt tarvitaan selkeää tukea Israeliin ystävällisesti suhtautuvilta tahoilta, peräänkuuluttaa europarlamentaarikko **Sari Essayah**.

Lissabonin sopimuksessa tähdätään EU:n yhteiseen ulkopolitiikkaan. Kuitenkin käytännössä EU-maiden käytännössä EU-maiden itsenäistymiseen ovat toisistaan poikkeavia. On arvioitu, että Palestiinan itsenäistymistä yksipuolisella ratkaisulla eivät tulisi tukemaan Saksa, Hollanti, Italia, Tsekki, Slovakia, Unkari, Bulgaria ja Puola.

Maita, jotka ovat viimeaikoina äänestäneet Israelia vastaan YK:ssa, ovat Espanja, Portugali, Belgia, Ranska, Irlanti, Slovenia, Malta, Ruotsi ja Iso-Britannia. EU-maiden suhtautuminen asiaan on epäilemättä esimerkkinä muille vaikutusvaltaisille maille.

Euroopan parlamentin puhemies Jerzy Buzek ja pääministeri Benjamin Netanjahu tapasivat Israelissa ja palestiinalaishallinnon alueilla kesäkuun puolivälissä.

Europarlamentin puhemies tuomitsi yksipuolisen julistuksen

Euroopan parlamentin puolalainen puhemies **Jerzy Buzek** vieraili viime viikolla Israelissa ja palestiinalaishallinnon alueilla.

Israelin parlamentissa pitämässään puheessa Buzek totesi, että Israelilla on pysyvä oikeus elää rauhassa turvallisten rajojen sisällä sellaisten naapurien ympäröimänä, jotka tunnustavat sen.

– Mikäli tämä oikeus on kyseenalaistetaan tai kielletään, Euroopan unioni on vakaasti Israelin puolella ilman epäröintiä.

Rauhan saavuttaminen Israelin ja palestiinalaisten välille on kiireellisin haaste tänään.

– Vuosikymmenten ajan arabihallitukset ovat käyttäneet tätä ristiriitaa tekosyynä olla toteuttamatta poliittisia

uudistuksia, Buzek totesi.

Hänen mukaansa ainoa tapa edetä on Israelin ja palestiinalaisten aloittamaan suorat neuvottelut, jotka johtavat kahden valtion ratkaisuun, jotka elävät rinnakkain rauhan, turvallisuuden ja vastavuoroisen tunnustamisen vallitessa.

Yhdessä palestiinalaisten pääministerin **Salam Fayyadin** kanssa pitämässään tiedotustilaisuudessa palestiinalaisalueilla Buzek ilmoitti, että palestiinalaisten YK:ssa esittäytyminen ilman Israelin suostumusta olisi ”yksipuolinen, tarpeeton ja vaarallinen” päätös.

USA patistaa kahden valtion ratkaisuun

USA:n suhtautuminen Israeliin on muuttunut jonkin verran presidentti **Barack Obaman** kaudella. Obama ja Israelin pääministeri **Benjamin Netanjahu** tapa-

Maailmassa tuskin on toista kaupunkia, joka olisi hävitetty niin monta kertaa lähes perustuksiinsa ja peittävät taivasta. Keskeisesti kiistoissa on kyse muurien sisään kätkeytyvästä vanhasta kaupungista.

sivat toukokuussa.

Obaman mukaan palestiinalaisten yritykset delegimitisoida Israel tulevat epäonnistumaan.

– Symboliset toimet Israelin eristämiseksi YK:n istunnossa syyskuussa eivät tule synnyttämään itsenäistä Palestiinan valtiota. Palestiinan johto ei tule saavuttamaan rauhaa ja vaurautta mikäli Hamas jatkaa terrorin ja yhteistyökyvyttömyyden polulla. Ja palestiinalaiset eivät tule näkemään itsenäisyyttä niin kauan, kuin he kieltävät Israelin oikeuden olemassaoloon.

Obama vakuutteli, että USA:n sitoutuminen Israelin turvallisuuteen on horjumaton.

– Mutta perustuen ystävyyteen, on tärkeää että kerromme totuuden: status quo (nykytilanne) on kestävä.

USA haluaa nähdä Israelin juutalaisena valtiona ja kotina juutalaiselle kansalle ja Palestiinan valtion kotina palestiinalaisille. Neuvottelujen tavoitteena tulee olla elinkykyinen Palestiina ja turvallinen Israel.

– USA uskoo, että neuvotteluiden tulee johtaa kahteen valtion ja pysyviin Palestiinan rajoihin Israelin, Jordanin ja Egyptin kanssa. Näiden rajojen rajat tulee perustua vuoden 1967 rajoihin yhte-

sesti sovitulla maavaihdolla, niin että saadaan turvalliset ja tunnustetut rajat näiden valtioiden välille, Obama linjasi nostattaen kannanotollaan runsaasti keskustelua. Aiemmin Yhdysvaltain presidentit eivät ole viitanneet vuoden 1967 rajoihin neuvottelujen lähtökohtana.

Netanjahu totesi, että Israel voi tehdä rauhan palestiinalaisten kanssa vain, jos nämä ovat valmiita tekemään rauhan juutalaisen valtion kanssa.

– Rauhan täytyy merkitä turvallisia rajoja Israelille, eikä se siksi voi perustua vuoden 1967 rajoihin.

Israel on nyt kapeimmalta kohdaltaan reilut 70 km leveä ja vuoden 1967 rajoihin vain 15 km.

Palestiinalaisten presidentti **Mahmoud Abbas** puolestaan totesi, että Obama on pettänyt Palestiinan ja suosii Israelia.

Valtaa pitävät palestiinalaisjärjestöt Fatah ja Hamas tekivät viime kuussa yllättäen yhteistyösopimuksen. Yhteisen hallituksen ministereistä ei olla kuitenkaan lehtitietojen mukaan päästy sopuun.

”Jerusalem säilyköön jakamattomana Israelin hallinnassa”

– Juutalaiskansaa on Jerusalemissa, ei uudisasukkaina

Presidentti Obaman mukaan Palestiinan johto ei tule saavuttamaan rauhaa ja vaurautta mikäli Hamas jatkaa terrorin ja yhteistyökyvyttömyyden polulla.

tai tunkeutujina, vaan laillisin oikeuksin. Nämä oikeudet on selkeästi määritelty kansainvälisessä lainsäädännössä, ja niitä kansainvälisen yhteisön tulisi kunnioittaa, korosti kanadalais-tohtori **Jacques Gauthier** Euroopan parlamentissa pidetyssä Jerusalempäivän seminaarissa.

Gauthier on 25 vuoden ajan tutkinut vaatimuksia Jerusalemin hallinto-oikeudesta kansainvälisen oikeuden valossa.

nyöten kuin Jerusalem ja joka on rakennettu kymmeniä kertoja aina uudelleen. Jälleen synkät pilvet sta. Jerusalemin nykyisistä uusista alueista lähes kaikki ovat syntyneet vasta 1900-luvulla.

Gauthier näki hyväksi tehdä eron Jerusalemin ja palestiinalaishallinnon alla olevien alueiden välille.

– Jerusalem ei ole siirtokunta, vaan Israelin historiallinen pääkaupunki. Mikäli Jerusalem pitäisi jakaa vuoden 1967 rajalinjojen mukaisesti, siirtyisi vanha kaupunki palestiinalaishallinnon alaisuuteen.

Tämä olisi vastoin niitä oikeudellisia sitoumuksia, jotka juutalaiskansalle annettiin San Remon julkilausumalla 1920, Palestiinan mandaatilla 1922 sekä Yhdistyneiden kansakuntien peruskirjan artiklan numero 80 nojalla.

Näiden oikeudellisten sitoumusten perusteella hän puolusti myös juutalaisiirtokuntien olemassaolon oikeutusta missä tahansa alkuperäisen Palestiinan mandaatin alueella, mukaan lukien mahdollisesti syntyvän palestiinalaisvaltion alueella.

Palestiinalaishallinnon nykyinen presidentti **Mahmud Abbas** on todennut, ettei yhdenkään juutalaisen tulevaisuudessa sallita asua palestiinalaisvaltion alueella.

Kutsu rukoukseen

Seminaaria oli järjestämässä European Coalition for

Israelin pääministeri Netanjahu ja Yhdysvaltain presidentti Obama tapasivat viimeksi toukokuussa.

Israel. Järjestön suomalainen johtaja **Tomas Sandell** arvioi, ettei Jerusalemin jakaminen ei tule johtamaan rauhaan, vaan se lietsoo konfliktia entisestään.

– Kestävän rauhan tulee perustua historiallisiin tosiasioihin ja kansainväliseen lainsäädäntöön, eikä yksipuoliseen julistukseen tai kansainväliseen painostukseen, hän sanoi.

ECI kehottaa kristittyjä eri puolilla maailmaa rukoilemaan sen puolesta, että Jerusalem säilyisi jakamattomana sekä eri maiden hallitusten puolesta. Valtiot joutuvat todennäköisesti äänestämään palestiinalaisvaltion yksipuolisesta

julistuksesta tulevassa YK:n yleiskokouksessa New Yorkissa, joka alkaa 19.9.

Vetoamoksessa todetaan, että historia osoittaa, että ainoastaan juutalaishallinnon alaisuudessa Jerusalem ja sen pyhät paikat säilyvät vapaasti avoimena kaikille uskonuunnille, niin muslimille kuin kristityillekin. Tässä suhteessa Jerusalem on jo 'jaettu pääkaupunki', vaikka se onkin juutalaisvaltion hallinnassa.

Itä-Jerusalemin ollessa Jordanian hallintavallan alaisuudessa (1949-1967) ei juutalaisilla ollut pääsyä pyhille paikoilleen Vanhaan kaupunkiin, ja monet synagogista tuhottiin.

Jerusalemin basaarialue on kulttuurien monikirjoinen mosaiikki.

Juutalaisvaltion kivinen tie

• 1917 lordi **Balfour**, Iso-Britannian silloinen ulkoministeri ja entinen pääministeri, esitteli Balfourin julistukseksi nimetyn asiakirjan, jonka mukaan juutalaisilla on oikeus kansalliseen kotiin Israelin maassa. Julistuksen tekijät viittasivat Israelin Raamatun aikaisiin rajoihin, jotka ulottuvat molemmille puolille Jordanjokea Golanin kukkuloilta aina Aqabaan etelässä (n. 116000m2).

• San Remon kansainvälinen konferenssi 1920 vahvisti Balfourin julistuksen ja antoi Iso-Britannialle mandaatin molemmilta puolilta Jordanjokea. Irakin kuningas **Feisal** kirjoitti I MS:n jälkeisessä rauhankonferenssissa vuonna 1919 Arabidelegaation nimissä: "Meidän delegaatio täällä Pariisissa on täysin tietoinen niistä ehdotuksista, joita Sionistinen Federaatio teki rauhankonferenssille. Meidän silmissä nuo vaatimukset ovat kohtuullisia ja sopivia ja tulemme tekemään parhaamme niiden hyväksymiseksi. Toivotamme juutalaiset lämpimästi tervetulleiksi, kun he tulevat kotiin."

• 1922 myöhemmin Jordanin idän puoleinen alue, joka käsitti noin 90 000 m2, erotettiin ja suljettiin juutalaisten maahanmuutolta. Jäljelle jäi 26 000 m2 kokoinen Jordanin lännen puoleinen alue. Päätöksen alueen luovutuksesta Saudiin kuninkaalliselle perheelle teki Iso-Britannia poliittisin perustein.

• 1937 juutalaisjohtajat Israelissa korostivat, että jos heidät pakotetaan hyväksymään Peel-komitean esityksen alueen pilkkomisesta ja minikokoisesta Israelin valtiosta, pitävät he ratkaisua ainoastaan väliaikaisena. **Chaim Weizmann** sanoi: "Tämä järjestely voi kestää 25-30 vuotta". **Ben Curion**, josta tuli myöhemmin ensimmäinen Israelin päämi-

Kiistellyt Golanin kukkulat ovat ylänkömaata, jonka Israel valloitti Syyrialta kuuden päivän sodassa 1967.

nisteri, puolestaan sanoi: "Näen, että sen jälkeen kun meistä on tullut itsenäinen valtio, on maan jakaminen peruttava".

• 1947 YK:n yleiskokous ratifioi jakosuunnitelman, joka johti Israelin perustamiseen pienelle maa-alueelle. Päätöslauselman mukaan mandaattialue jaetaan juutalais- ja arabivaltioiksi. Jerusalem jaettiin kahtia ja sen vanha kaupunki jäi Israelin rajojen ulkopuolelle. Juutalaiset hyväksyivät päätöslauselman, arabivaltiot eivät.

• Välittömästi Israelin itsenäisyysjulistuksen jälkeen 1948 arabivaltioiden armeijat miehittivät nuoren valtion.

– Seuraavan 19 vuoden ajan elimme rukoillen olemassaolomme puolesta keskellä verenvuodatusta. Itsenäisyys sodassa yksistään kuoli 6000 sotilasta ja siviiliä. Tämä oli yksi prosentti koko sen ajan väestöstämme. Jumala auttoi meitä lyömään vihollisen ja onnistuimme rakentamaan upean valtion huolimatta kapeiden rajojen tuomista rajoituksista, totesi Israelin pääministeri **Benjamin Netanjahu** Yhdysvaltain kongressille.

• Kesäkuussa 1967 ns. kuuden päivän sota käytiin Egyptin, Jordanian ja Syyrian muodostaman liittoutuman ja Israelin välillä. Kon-

flikti alkoi, kun Egypti saartoi Israelin laivaliikenteen Tiraninsalmen kansainvälisellä vesireitillä, poisti UNEF-rauhanturvaajat Siinain niemimaalta ja alkoi siirtää omia joukkojaan niiden tilalle. Israel teki ennaltaehkäiseväksi julistamansa iskun, jolla se onnistui teke- mään Egyptin ilmavoimat toimintakyvyttömäksi muutamassa tunnissa. Jordania puolestaan hyökkäsi Israelin kaupunkeihin Länsi-Jerusalemiin ja Nataniaan. Sodan lopussa Israelin hallintaan jäivät Gaza, Siinain niemimaa, Länsiranta ja Golanin kukkulat.

Sodan jälkeen Israel ehdotti arabimaille neuvotte- luita. Se oli valmis vetäyty- mään valtaamiltaan alueilta vastineena juutalaisvaltion tunnustamisesta ja rauhansopimuksesta. Arabimaat vastasivat: ei rauhaa Israelin kanssa, ei Israelin tunnustamista, ei neuvotteluja Israelin kanssa.

• 1982 Israel palautti rauhansopimusta ja tunnustamista vastaan Egyptille Siinain niemimaan. Arabimaista Egyptin lisäksi vain Jordania on tunnustanut Israelin sekä solminut sen kanssa rauhan.

• 2005 Israel luovutti Gazan Palestiinan itsehallinnolle.

Historia tiivistelmän lähteenä Netanjahun puhe 20.5. USA:ssa ja Wikipedia